

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 443/2024-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ľuboša Szigetiho a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Jiřím Martausom, advokátom, 1. mája 19, Liptovský Mikuláš, proti postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Ilava, postupu a upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 3Kn 166/23/3300-25 z 20. júna 2023 a postupu a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 Gn 91/23/1000-6 z 27. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 6. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 16 ods. 2 a čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav Dubnica nad Váhom“) a postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Ilava (ďalej len „ústav Ilava“), ako aj základných práv zaručených čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a upovedomením krajskej prokuratúry a postupom a upovedomením generálnej prokuratúry označenými v záhlaví tohto uznesenia. Súčasne žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie.

2. Ústavná sťažnosť bola podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelená tretiemu senátu ústavného súdu v zložení Robert Šorl (predseda senátu), Ivan Fiačan a Martin Vernarský (členovia senátu). Sudca tretieho senátu Ivan Fiačan notifikoval ústavnému súdu prípisom z 13. marca 2024 dôvody svojho možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie v tejto veci. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 168/2024-6 z 3. apríla 2024 rozhodol o vylúčení sudcu Ivana Fiačana z výkonu sudcovskej funkcie. V súlade s čl. III ods. 2 písm. b) a c) rozvrhu práce

bol za zastupujúceho člena tretieho senátu určený člen druhého senátu sudca Ľuboš Szigeti. Vec rozhoduje tretí senát ústavného súdu v obsadení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Skutkové východiská

3. Sťažovateľ sa od 6. augusta 2014 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Predmetný trest vykonával od 21. decembra 2022 v ústave Dubnica nad Váhom a od 27. apríla 2023 vykonáva avizovaný trest v ústave Ilava.

4. Ako vyplýva z podania sťažovateľa adresovaného ústavu Dubnica nad Váhom z 18. januára 2023, sťažovateľ bol po príchode do tohto ústavu umiestnený na cele s bezpečnostným režimom nepretržite monitorovanej kamerovým systémom (ďalej len „cela OBR“), hoci na takéto umiestnenie podľa názoru sťažovateľa nebol dôvod. Preto sťažovateľ podaním z 2. januára 2023 požiadal o ubytovanie na cele bez kamerového systému. V totožný deň, t. j. 2. januára 2023, sa uskutočnilo zasadnutie umiestňovacej komisie, ktorá mala sťažovateľa zaradiť do vnútornej podskupiny „C“. Sťažovateľ v podaní z 18. januára 2023 uvádza, že podaniu z 2. januára 2023 nebolo vyhovené, preto 9. januára 2023 požiadal o ubytovanie na inej cele než cele OBR. Ako sťažovateľ podotýka, ani na túto žiadosť nedostal odpoveď. V podaní z 18. januára 2023 sťažovateľ súčasne vyjadril nespokojnosť so spútaním pri vyvádzaní z cely.

5. Podaním označeným „*Žiadosť – Sťažnosť č. ŽIAD – 154/2023*“ z 28. februára 2023 sťažovateľ požiadal riaditeľa ústavu Dubnica nad Váhom o ubytovanie na cele bez kamerového systému alebo o ubytovanie na štandardnom oddiele. Pedagóg odporučil tejto žiadosti nevyhovieť, pretože nepominuli dôvody na umiestnenie sťažovateľa v cele OBR, v nadväznosti na čo nebolo poukazovanej žiadosti vyhovené.

6. Dňa 18. apríla 2023 bol sťažovateľ v ústave Dubnica nad Váhom ubytovaný na cele OBR aj evidenčne. Podaním nadpísaným „*Odpor voči rozhodnutiu zaradovacej komisie*“ z 18. apríla 2023 adresovaným krajskej prokuratúre vyjadril nesúhlas s umiestnením na cele OBR, pričom v podstatnom zhrnul, že naň neboli dôvody. Podľa sťažovateľa bol na cele OBR umiestnený napriek tomu, že mu nebol uložený disciplinárny trest, pričom poukázal na dôvody o porušení predpísanej úpravy brady a vlasov, ktoré sú v rozpore so závermi verejného ochrancu práv. Následne upriamil pozornosť na argument o odmietaní participovať na aktivitách, čo mu podľa jeho názoru ani nebolo umožnené. Napokon tvrdí zaradenie na celu s odsúdeným, ktorý zapácha, a poukazuje na neumožnenie kontaktu s rodinou.

7. V podaní z 23. apríla 2023 sťažovateľ namietal umiestnenie do cely OBR, spútanie pri vyvádzaní z cely, ako aj deficit v rozsahu telefonických rozhovorov. Podľa názoru sťažovateľa bol postihnutý pre svoje náboženské vyznanie, ktorého znakom sú dlhé vlasy a dlhá brada. Za to bol už potrestaný v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon väzby Leopoldov, čo verejný ochranca práv posúdil ako nekorektné. Za úpravu zovňajšku mal byť v ústave Dubnica nad Váhom potrestaný opätovne, teda druhýkrát za totožný skutok, a to v rozpore s názorom verejného ochrancu práv. Sťažovateľ predniesol argument o úsilí znemožniť mu účinný prístup k právnej ochrane. V ďalšom žiadal o preskúmanie osobných prehliadok v ústave Dubnica nad Váhom, ktoré sa mu javili ponížujúce.

8. Po premiestnení do ústavu Ilava bol sťažovateľ opätovne umiestnený v cele OBR. V podaní označenom „*Odvolanie voči rozhodnutiu zaradovacej komisie*“ z 3. mája 2023, ktoré adresoval krajskej prokuratúre, vyjadril opätovný nesúhlas s umiestnením v cele OBR. Z dôvodového hľadiska poukázal na identické argumenty, ktoré uviedol v podaní špecifikovanom v bode 6 odôvodnenia tohto uznesenia.

9. Upovedomením krajskej prokuratúry boli sťažovateľove podania vyhodnotené ako nedôvodné. Krajská prokuratúra v podstatných rysoch poukázala na konkrétne skutkové súvislosti a im korešpondujúce ustanovenia príslušných právnych predpisov, ktoré odôvodňovali odloženie podaní sťažovateľa bez prijatia prokurátorských opatrení.

10. Proti upovedomeniu krajskej prokuratúry adresoval sťažovateľ generálnej prokuratúre 10. septembra 2023 podanie nazvané „*Opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre*“, v ktorom nesúhlasil s odôvodnením uvádzaného upovedomenia. Sťažovateľ sa opätovne nestotožnil s umiestnením v cele OBR s kamerovým systémom v ústave Dubnica nad Váhom a ústave Ilava, spútaním, vykonávaním osobných prehliadok a rozsahom možností telefonovania. Nesúhlasil s príslušnosťou na vybavovanie sťažností, s potrestaním za už špecifikované disciplinárne previnenie, ako ani s umiestnením na cele so zapáchajúcim odsúdeným. Poukázal na súvislosti svojho vzhľadu a náboženského vyznania.

11. Upovedomením generálnej prokuratúry bola sťažovateľova argumentácia prednesená v podaní špecifikovanom v predošlom bode odôvodnenia tohto uznesenia vyhodnotená ako nedôvodná. Generálna prokuratúra sa v podstatnom stotožnila so závermi upovedomenia krajskej prokuratúry, na ktoré v konkrétnych súvislostiach poukázala a ktoré kvalifikovala ako zákonné a správne.

III.

Argumentácia sťažovateľa

12. Sťažovateľ nesúhlasí s umiestnením v cele OBR monitorovanej kamerovým systémom v ústave Dubnica nad Váhom a v ústave Ilava. Týmto postupom bol bez dôvodu izolovaný od ostatných odsúdených a bola mu znemožnená participácia na kultúrno-osvetovej, športovej a záujmovej činnosti, ako aj resocializácia. Bol umiestnený v cele v ústave Dubnica nad Váhom s odsúdeným, ktorý neprimerane zapáchal. Upriamuje pozornosť na spútanie pri vyvádzaní z ciel, pri poradách s obhajcom, pri lekárskom vyšetrení, ako aj pri kontaktnej návšteve s blízkymi osobami. Poukazuje na bránenie v telefonických kontaktoch s blízkymi osobami, pretože uvádzaným spôsobom mohol kontaktovať len obhajcu. Pedagogička sťažovateľovi v tejto súvislosti uviedla, že na možnosť častejšieho telefonovania nemá nárok. V ďalšej argumentácii namieta ponížovanie pri osobných prehliadkach, keď sa musel vyzliecť dohola a urobiť drep.

13. V aktuálnom prípade neexistovalo na strane sťažovateľa bezpečnostné riziko ani možnosť ovplyvňovania iných osôb. Jediným dôvodom neprimeraného správania k sťažovateľovi bolo to, že si odmietol ostrihať dlhé vlasy a bradu, ktoré nosí pre svoje vierovyznanie. V okolnostiach danej veci nemôže ísť o prejav extrémizmu, pričom aj verejný ochranca práv konštatoval, že sankcionovaním sťažovateľa pre úpravu zovňajšku došlo k porušeniu základných práv a slobôd. V tejto súvislosti poukazuje na nedostatočné zistenie skutkového stavu zo strany krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry. Prokuratúra vychádzala z predstieraných príčin použitia neprimeraných opatrení a na niektoré sťažovateľove argumenty neposkytla odpovede.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd podotýka, že rozsah ústavnej sťažnosti, ktorým je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, je v rovine referenčných ustanovení tvorený čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 3 dohovoru. Uvedenie čl. 13 dohovoru vyhodnotil ústavný súd vo vzťahu k formulovanému petitu ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa (m. m. napr. I. ÚS 20/2020, III. ÚS 411/2022, III. ÚS 537/2022, III. ÚS 652/2022, III. ÚS 195/2023, III. ÚS 480/2023). Ústavný súd dodáva, že všetky sťažovateľom namietané nedostatky pri rešpektovaní jeho základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru je možné zaradiť pod referenčné normy, ktoré sťažovateľ uviedol v petite ústavnej sťažnosti. To bolo dôvodom, pre ktorý ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na doplnenie petitu ústavnej sťažnosti o referenčné kritérium obsiahnuté v čl. 13 dohovoru (m. m. napr. III. ÚS 8/2024, III. ÚS 298/2024).

IV.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom ústavu Dubnica nad Váhom, postupom ústavu Ilava a upovedomením krajskej prokuratúry:

16. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci (m. m. napr. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023). Ústavný súd preto uvádza, že nemá právomoc preskúmať postup ústavu Dubnica nad Váhom a postup ústavu Ilava, keďže ho na základe sťažovateľovej iniciatívy preskúmala krajská prokuratúra. Nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať ani upovedomenie krajskej prokuratúry, ktoré na základe podania sťažovateľa preskúmala generálna prokuratúra. Krajská prokuratúra a generálna prokuratúra boli v tomto zmysle oprávnené a zároveň povinné poskytnúť ochranu právam sťažovateľa (m. m. napr. II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, III. ÚS 397/2023, IV. ÚS 507/2020). Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre deficit právomoci na jej prerokovanie.

IV.2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa upovedomením generálnej prokuratúry:

17. V súvislosti s upovedomením generálnej prokuratúry ústavný súd programovo uvádza, že odôvodnenia na seba procesne nadväzujúcich aktov aplikácie práva orgánov verejnej moci (v danom prípade prokuratúry, pozn.) nemožno posudzovať izolovane, pretože konania, z ktorých

predmetné verejno-mocenské akty vzišli, tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania aktov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného právo-aplikačného procesu (m. m. III. ÚS 397/2023, III. ÚS 122/2024). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť upovedomenia krajskej prokuratúry a upovedomenia generálnej prokuratúry pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v nevyhnutnej spojitosti.

18. Pokiaľ ide o umiestnenie sťažovateľa v cele OBR, z upovedomenia krajskej prokuratúry vyplývajú ústavno-právne korektné dôvody, pre ktoré bol podnet sťažovateľa vyhodnotený ako nedôvodný. Bez potreby podrobnej recepcie odôvodnenia uvádzaného upovedomenia poukazuje ústavný súd na závery uvedené na s. 2 až s. 5 poukazovaného upovedomenia. Odtiaľ s poukazom na konkretizované ustanovenia zákonných a podzákonných predpisov vyplýva, že sťažovateľ bol po nástupe na výkon trestu odňatia slobody do ústavu Dubnica nad Váhom umiestnený v rámci nástupného oddielu v sektore C v cele OBR na základe návrhu umiestňovacej komisie. V tomto oddiele bol pritom s poukazom na § 77 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „poriadok“) ponechaný dlhšie.

19. V ďalšej časovej nadväznosti bol sťažovateľ umiestnený v cele OBR na základe rozhodnutia riaditeľa ústavu Dubnica nad Váhom z dôvodu uvedeného v § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“). Na základe návrhu pedagóga bol 18. apríla 2023 evidencne umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom s poukazom na konkrétne dôvody, ktoré sú normatívne objektivizované v § 81 ods. 1 písm. a) zákona o výkone trestu v spojitosti s § 89 ods. 3 poriadku. Pokiaľ ide o umiestnenie na cele so zapáchajúcim odsúdeným, ústavný súd poukazuje na vyhodnotenie tejto námietky ako nedôvodnej z dôvodu absencie rozporu takéhoto umiestnenia so zákonom (s. 3 upovedomenia generálnej prokuratúry).

20. Pokiaľ ide o výkon trestu odňatia sťažovateľa v ústave Ilava, ako vyplýva z upovedomenia krajskej prokuratúry, „... na zabezpečenie adaptácie a oboznámenie sa s podmienkami výkonu trestu bol v čase od 27. 04. 2023 do 03. 05. 2023 umiestnený do nástupného oddielu. Po absolvovaní nástupného oddielu bol odsúdený umiestnený do OBR na základe návrhu vedúceho skupiny preventívno-bezpečnostnej služby a išlo o preventívno-bezpečnostné dôvody, ktoré sú evidované ako vyhradený materiál pod číslom UVTOSaUVV-V-01444/19-IL-2023, ktorý patrí do oblasti utajovaných skutočností...“. Následne krajská prokuratúra s poukazom na zákonom špecifikovaný dôvod [§ 81 ods. 2 písm. a) zákona o výkone trestu] podotkla, že príčinou avizovaného umiestnenia boli viaceré konkrétne špecifikované preventívno-bezpečnostné dôvody generované na podklade operatívnych informácií. Ústavný súd preto nemohol vyhodnotiť ako dôvodnú sťažnostnú argumentáciu, podľa ktorej pre umiestnenie sťažovateľa do cely OBR neexistovalo bezpečnostné riziko a jediným dôvodom pre taký postup bola úprava jeho zovňajšku.

21. K dôvodovým líniám uvádzaným v bodoch 18 až 20 odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd sumarizačne dodáva, že krajská prokuratúra špecifikovala konkrétne poznatky, ktoré odôvodňovali umiestnenie sťažovateľa v cele OBR a s ktorými sa stotožnila aj generálna prokuratúra. Sťažovateľ bol izolovaný od ostatných odsúdených z racionálne uchopiteľného dôvodu, čo bolo zákonitou príčinou nemožnosti zúčastňovať sa na kultúrno-osvetovej, športovej a záujmovej činnosti.

Argumentácia prokuratúr sa nenachádza v rovine všeobecných floskúl a stereotypných formulácií, pričom na ústavnej konformnosti odôvodnenia upovedomenia generálnej prokuratúry nemení nič ani to, že generálna prokuratúra prevažne odkázala na závery krajskej prokuratúry. Predovšetkým z upovedomenia krajskej prokuratúry je totiž zrejмый konkrétny právny názor o potrebe umiestnenia sťažovateľa v cele OBR, pričom odôvodnenia upovedomenia krajskej prokuratúry a upovedomenia generálnej prokuratúry, ako ústavný súd akcentoval v bode 17 odôvodnenia tohto uznesenia, sa žiada z predmetového hľadiska hodnotiť v integrálnej celistvosti, a to vo výsledku ako ústavno-právne udržateľné.

22. Ani v súvislosti so spútaním sťažovateľa nemá argumentácia krajskej prokuratúry v spojitosti s upovedomením generálnej prokuratúry charakter pleonazmu, pretože krajská prokuratúra objektivizovala konkrétne skutkové dôvodové línie a situácie, ktoré do istej miery súvisia s dôvodmi umiestnenia sťažovateľa v cele OBR. Ústavný súd upriamuje pozornosť predovšetkým na to, že sťažovateľ reaguje neúprimne, zákerne, hostilne a nepredvídavo. U sťažovateľa sú prítomné tendencie k prežívaniu nadradenosti, cíti sa byť pripravený zvládnuť neočakávané hrozby, čo je dôvodom, pre ktorý je pri zaobchádzaní s ním potrebné zachovať vždy ostražitosť. Následne krajská prokuratúra vo vzťahu k sťažovateľovi akcentovala, že „... stačí „malá iskra“ a dokáže rýchlo / okamžite reagovať, dokáže si veci / konania dlho plánovať s cieľom dosiahnuť svoj zámer / cieľ a vo vzťahu k príslušníkom predstavuje reálne riziko, ktoré sa zvyšuje, ak mu niečo nevyhovuje...“. Krajská prokuratúra tak so zreteľom na § 31 ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zbore“) napokon uzavrela, že vo vzťahu k sťažovateľovi je potrebné používať ako preventívny prostriedok putá. Uvádzaný sumarizačný záver sa ústavnému súdu javí ako taký, ktorý predstavuje náležitú ústavno-právnu odpoveď na konkrétne skutkové okolnosti. Preto ho v ústavnej rovine nemožno hodnotiť ako nekorektný.

23. Ak ide o možnosti realizácie telefonických rozhovorov sťažovateľa so sociálnymi kontaktmi, ústavný súd poukazuje primárne na závery generálnej prokuratúry, podľa ktorých bolo telefonovanie realizované v súlade s platnou a účinnou legislatívou (§ 27 ods. 1 zákona o výkone trestu). Generálna prokuratúra podotkla, že na režim telefonických rozhovorov malo vplyv umiestnenie sťažovateľa v cele OBR, ktoré ústavný súd, ako už uviedol v tomto uznesení, posúdil ako ústavno-právne korektné. V ďalšom generálna prokuratúra poukázala na upovedomenie krajskej prokuratúry, z ktorého po určitom zovšeobecnení vyplýva, že uskutočňovanie telefonických hovorov sťažovateľa smerovaných rodinným príslušníkom sa realizovalo právne konformne. Aj v danom prípade teda existovali objektívne príčiny, ktoré odôvodňovali avizovaný časový režim telefonických kontaktov sťažovateľa. Ani túto sťažnostnú argumentáciu preto nebolo možné posúdiť ako takú, ktorá by odôvodňovala kasačnú intervenciu ústavného súdu.

24. V súvislosti s výkonom osobných prehliadok sťažovateľa rezultujú zo s. 5 a s. 6 upovedomenia krajskej prokuratúry poukazy na platnú a účinnú normatívnu reguláciu (§ 13b ods. 6 zákona o zbore), z ktorej v pre danú situáciu rozhodujúcich súradniciach vyplýva, že vizuálna prehliadka tela odsúdeného sa vykonáva potom, čo sa odsúdený na nevyhnutne potrebný čas vyzlečie donaha. Pokiaľ ide o povinnosť vykonania drepu, ústavný súd poukazuje na svoju prax (IV. ÚS 79/2021), kde v podstate aproboval právny názor, podľa ktorého sa dôkladná osobná prehliadka vykonáva individuálne. Urobenie jedného drepu (nie podstatnej fyzickej aktivity) na základe výzvy príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže pritom nemožno považovať za šikanovanie,

keďže aj takouto fyzickou aktivitou možno zistiť prítomnosť nedovolených vecí u odsúdeného. Aj uvedené závery, s ktorými sa generálna prokuratúra odkazovacím spôsobom stotožnila, sa preto ústavnému súdu javia na tomto mieste ako ústavne udržateľné.

25. Ak ide o námietku úpravy sťažovateľovho zovňajšku, ktorá sa podľa sťažnostnej argumentácie upína na sťažovateľovu vieru, tak ústavný súd podotýka, že v danom prípade sa postupovalo v súlade platnými a účinnými predpismi uvedenými najmä na s. 10 upovedomenia krajskej prokuratúry. Ústavný súd už v minulosti (II. ÚS 13/2023) uviedol, že vníma diskusiu na tému práv odsúdených osôb vo výkone trestu odňatia slobody na vyjadrenie osobnej identity, ktorú nastolila aj verejná ochrankyňa práv (na ktorej závery poukazuje aj sťažovateľ, pozn.) vo výročnej správe o svojej činnosti za rok 2019, v ktorej navrhuje zmierniť zákonné obmedzenia týkajúce sa úpravy zovňajšku osôb vo výkone trestu odňatia slobody. Súčasne však ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že musí rešpektovať princíp del'by moci a úlohu súdov v právnom štáte. Ústavný súd chce poukázať na to, že rozhodnutie zákonodarcu a následne normotvorcu (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) regulovať režim v detenčných zariadeniach pre odsúdené osoby a stanoviť niektoré ich povinnosti predstavujúce prípustné obmedzenia ich základných práv a slobôd je prejavom trestnej politiky štátu, ktorá patrí do právomocí štátnych orgánov odlišných od ústavného súdu. Rozhodovanie o vymedzení rámca týchto povinností a obmedzení osôb v detenčnom zariadení, v ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, prináleží zákonodarcovi a tiež normotvorcovi (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky), ktorý je oprávnený prijať ďalšiu podzákonnú úpravu na vykonanie príslušných zákonných ustanovení. Vymedzeným priestorom, kde môže ústavný súd do uvedenej témy vstúpiť, je iba konanie o súlade právnych predpisov iniciované na to oprávnenými subjektmi. Dokiaľ ústavný súd nekonštatuje namietaný nesúlad príslušných ustanovení dotknutej právnej úpravy, platí prezumpcia ich ústavnosti. Inak povedané, z čl. 127 ods. 2 ústavy vyplýva, že k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľov môže dôjsť iba právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, teda individuálnymi právnymi aktmi, medzi ktoré nemožno zaradiť právne predpisy. Ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je oprávnený rozhodovať o porušení základných práv a slobôd normatívnymi právnymi aktmi (m. m. napr. III. ÚS 298/2024). Neostalo tak ústavnému súdu nič iné, než týmto dôvodom ústavnej sťažnosti nepriznať procesný úspech.

26. Ústavný súd ešte uvádza, že ústavná sťažnosť je prevažne opakovaním argumentácie sťažovateľa z predošlých podaní adresovaných ústavu Dubnica nad Váhom, krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre (bod 4 a nasl. odôvodnenia tohto uznesenia). Je potrebné uviesť, že ústavný súd nie je v predmetných veciach alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, III. ÚS 264/2023, III. ÚS 493/2023). Je v právomoci uvádzaných orgánov verejnej moci vykladať a aplikovať zákon, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite odôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. napr. I. ÚS 19/02, II. ÚS 357/06, III. ÚS 264/2023, III. ÚS 493/2023, IV. ÚS 238/05). O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu zo strany príslušného orgánu verejnej moci by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, III. ÚS 264/2023). O to v danom prípade s dôrazom na v tomto uznesení prezentované dôvody nejde.

27. Napokon ústavný súd v odpovedi na sťažovateľovu argumentáciu dodáva, že právo na riadne odôvodnenie aktu aplikácie práva neznamena, že príslušný orgán verejnej moci musí dať podrobnú a detailnú odpoveď na každý argument účastníka konania. Z odôvodnenia individuálneho právneho aktu musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ tohto aktu (m. m. napr. III. ÚS 38/2024, III. ÚS 42/2024). Generálna prokuratúra tak nemusela poskytnúť subtilnú odpoveď na každý detail argumentačných línií sťažovateľa za predpokladu, že z upovedomenia generálnej prokuratúry, ktorého odôvodnenie tvorí koherentnú jednotu s dôvodmi upovedomenia krajskej prokuratúry, vyplývajú presvedčivé odpovede na podstatné sťažovateľove námietky. Z týchto reakcií súčasne podľa názoru ústavného súdu rezultujú zrozumiteľné príčiny, pre ktoré nebolo možné priznať jednotlivým podaniam sťažovateľa procesný úspech.

28. Ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základných práv sťažovateľa podľa ústavy a práva sťažovateľa podľa dohovoru na jednej strane a upovedomením generálnej prokuratúry na druhej strane niet relevantnej súvislosti, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia porušenia označených práv po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

29. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa nezaoberal ani návrhom sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia formulovaným v návrhu na rozhodnutie vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu